

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (neljäs jaosto)
17 päivänä tammikuuta 2001

Asia T-14/99

Marie-Jeanne Kraus
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Henkilöstö – Kotitalouslisä – Perusteettoman edun palautus – Suorituksen
ilmeinen aiheettomuus

Täydellinen teksti ranskan kielellä II - 39

Aihe: Kanne, jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen
tuomioistuinta kumoamaan 19.10.1998 tehdyn komission päätöksen,
jossa kantaja velvoitetaan palauttamaan maksettu kotitalouslisä.

Ratkaisu: Kanne hylätään. Asianosaiset vastaavat omista oikeuden-
käyntikuluistaan.

Tiivistelmä

1. Henkilöstö – Kanne – Kannetta edeltävä hallinnollinen valitus – Määräaikojen ehdottomuus

(Henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artikla)

2. Henkilöstö – Kanne – Määräajat – Määräaikojen alkamisajankohta – Tiedoksianto – Todistustaakka tiedoksiannosta

(Henkilöstösääntöjen 91 artikla)

3. Henkilöstö – Perusteettoman edun palautus – Edellytykset

(Henkilöstösääntöjen 85 artikla)

1. Virkamiehen nostama kanne otetaan tutkittavaksi siitä riippumatta, onko se suunnattu ainoastaan alkuperäistä kiistanalaista päätöstä, valituksen hylkäävää päätöstä tai molempia näitä toimia vastaan edellyttäen, että valitus on tehty ja kanne nostettu henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa säädetyissä määräajoissa. Näillä määräajoilla pyritään oikeusvarmuuden takaamiseen. Ne ovat näin ollen ehdottomia eivätkä asianosaiset tai tuomioistuin voi määrätä niistä. Sillä, että toimielin henkilöstöpolitiikkaansa liittyvistä syistä vastaa liian myöhään tehtyyn hallinnolliseen valitukseen, ei poiketa henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa asetetusta pakottavien määräaikojen järjestelmästä, eikä sillä estetä hallintoviranomaista esittämästä oikeudenkäyntivaiheessa prosessiväitettä valituksen myöhästymisen perusteella.

(ks. 19 ja 20 kohta)

Viittaukset: asia 126/87, Del Plato v. komissio, 10.3.1989 (Kok. 1989, s. 643, 9 kohta); asia T-6/90, Petrilli v. komissio, 6.12.1990 (Kok. 1990, s. II-765, 26 kohta) ja asia T-112/94, Moat v. komissio, 15.2.1995 (Kok. H. 1995, s. I-A-37 ja II-135, 20 kohta).

2. Asianosaisen, joka vetoaa siihen, että kanne on nostettu henkilöstösäännöissä asetetut määräajat huomioon ottaen liian myöhään, on näytettävä toteen se, minä päivänä riidanalainen päätös on annettu tiedoksi.

(ks. 22 kohta)

Viittaukset: asia T-197/98, Rudolph v. komissio, 23.3.2000 (Kok. H. 2000, s. I-A-55 ja II-241, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

3. Henkilöstösääntöjen 85 artiklan mukaan ”kaikki aiheettomasti suoritettut määrät peritään takaisin, jos edun saaja on ollut tietoinen suorituksen aiheettomuudesta tai jos suorituksen aiheettomuus oli niin ilmeinen, että hänen olisi täytynyt tietää siitä”. Hallintoviranomaisen on näytettävä toteen, että edun saaja oli tietoinen kyseisen maksun aiheettomuudesta. Jos edun saaja kiistää olleensa tietoinen suorituksen aiheettomuudesta, on tutkittava, missä tilanteessa kiistanalainen suoritus tehtiin, jotta voidaan selvittää, oliko suorituksen aiheettomuus niin ilmeinen, että edun saajan oli täytynyt tietää siitä.

Ilmaisua ”niin ilmeinen” on tulkittava siten, että kysymys ei ole siitä, oliko virhe ilmeinen hallintoviranomaiselle, vaan siitä, oliko se ilmeinen asianomaiselle. Asianomaista ei suinkaan ole kokonaan vapautettu harkitsemasta ja valvomasta itse asiaa, vaan tämä on päinvastoin takaisinmaksuvelvollinen, jos kyseessä on virhe, jota tavanmukaisen huolellisesti toimiva virkamies, jolta edellytetään hänen palkkaansa koskevien säännösten tuntemista, ei voi olla huomaamatta.

Tämän osalta ei ole tarpeen, että kyseinen virkamies hänelle kuuluvaa huolellisuusvelvollisuutta noudattaessaan kykenee määrittämään tarkasti hallintoviranomaisen tekemän virheen suuruuden. Sen sijaan riittää, että hän epäilee kyseisten maksujen oikeellisuutta, jolloin hän on velvollinen ilmoittamaan asiasta

hallintoviranomaiselle, jotta se voi tehdä tarvittavat tarkistukset. Tästä seuraa, että virkamies, jolle maksetaan kotitalouslisää ja jolla on käytettävissään kaikki merkitykselliset tiedot eli hänen puolisonsa ansiotulot ja kaikille virkamiehille osoitetuissa hallinnollisissa tiedotteissa ilmoitetut vuosittaiset ylärajat, kykenee tavanmukaista huolellisuutta osoittaen havaitsemaan, että hallintoviranomainen on tehnyt hänen palvelukseen ottamisestaan alkaen virheen, joka koskee hänelle maksettavaa kotitalouslisää.

(ks. 36–38 ja 40–42 kohta)

Viittaukset: asia 142/78, Berghmans v. komissio, 11.10.1979 (Kok. 1979, s. 3125, 9 kohta); asia T-122/95, Chabert v. komissio, 1.2.1996 (Kok. H. 1996, s. I-A-19 ja II-63, 35 kohta) ja asia T-156/96, Jensen v. komissio, 16.7.1998, (Kok. H. 1998, s. I-A-411 ja II-1173, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).